

Sygn. akt

III AUa 1062/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia **5 lutego 2014 r.**

Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

	Przewodniczący:	SSA Bogumiła Burda (spr.)
	Sędziowie:	SSA Janina Czyż SSO del. Elżbieta Selwa
	Protokolant	st.sekr.sądowy Leniar Małgorzata

po rozpoznaniu w dniu **5 lutego 2014 r.**

na rozprawie

sprawy z wniosku **B. M.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w J.**

o emeryturę

na skutek apelacji wnioskodawcy

od wyroku **Sądu Okręgowego w Krośnie**

z dnia **20 czerwca 2013 r.** sygn. akt **IV U 429/12**

oddala apelację

Sygn. Akt III AUa 1062/13

UZASADNIENIE

Decyzją z 27 lutego 2013r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. odmówił B. M. ustalenia prawa do emerytury w obniżonym wieku emerytalnym, na podstawie art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podał, że wnioskodawca nie spełnia wszystkich przesłanek do nabycia prawa do świadczenia, gdyż nie udowodnił co najmniej 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

B. M. odwołał się od powyższej decyzji do Sądu Okręgowego Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krośnie, wnosząc o jej zmianę poprzez ustalenie prawa do emerytury.

Wskazał, że od 2001r. pobiera stały zasiłek przedemerytalny, który został mu przyznany na podstawie tych samych świadectw pracy, na które powołał się składając wniosek o emeryturę.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. w odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie, z przyczyn, które legły u podstaw wydania zaskarżonej decyzji. Wyjaśnił, że nie uznał jako pracy w szczególnych warunkach zatrudnienia w Zakładzie (...) w J. na stanowisku specjalisty kapitalnych remontów oraz specjalisty przygotowywania kapitalnych remontów.

Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Krośnie po rozpoznaniu sprawy wyrokiem z 20 czerwca 2013r. oddalił odwołanie.

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd I instancji ustalił, że wnioskodawca w trakcie zatrudnienia w Zakładzie (...) w K. pracował między innymi na stanowisku specjalisty do spraw kapitalnych remontów oraz specjalisty do spraw przygotowania kapitalnych remontów, a prace te wymagały zarówno wykonywania obowiązków służbowych w biurze jak i w terenie.

W ocenie Sądu I instancji wymiar czasu oraz zakres prac wykonywanych w terenie nie pozwoliły na ustalenie, że wnioskodawca stale i w pełnym wymiarze czasu wykonywał prace w szczególnych warunkach o jakich mowa w Dziale IVX poz. 24 Wykazu A stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8 poz. 43 ze zmianami) i tym samym nie udowodnił 15 lat pracy w szczególnych warunkach, co prowadzić musiało do oddalenia odwołania.

W podstawie prawnej orzeczenia Sąd powołał art. 477¹⁴ § 1 kpc.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego skierował do Sądu Apelacyjnego w imieniu B. M. jego pełnomocnik, który zarzucił:

1. mające wpływ na wynik sprawy błędne ustalenia faktyczne przyjęte za podstawę rozstrzygnięcia, polegające na błędnym przyjęciu (w sprzeczności z zebraniem w sprawie materiałem dowodowym), że praca wnioskodawcy wykonywana w (...) w W. Oddział (...) Zakład (...) w okresie od 1 marca 1983r. do 31 marca 1986r. na stanowisku specjalisty kapitalnych remontów oraz od 1 sierpnia 1987r. do 31 sierpnia 1996r. na stanowisku specjalisty przygotowania kapitalnych remontów nie była pracą wykonywaną w szczególnych warunkach, skutkiem czego zaskarżone orzeczenie wydane zostało z naruszeniem art. 32 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zmianami), § 2 ust. 1 i 2 oraz § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zmianami),

2. naruszenie zawartej w art. 233 § 1 kpc zasady swobodnej oceny dowodów (w szczególności brak zastosowania zasad doświadczenia życiowego i logicznego rozumowania przy uwzględnieniu w szczególności dokumentów złożonych w sprawie) poprzez wydanie kwestionowanego orzeczenia w oparciu o opinie biegłych sądowych, które to opinie zostały sporządzone przez biegłych nieposiadających wiedzy specjalistycznej z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy w zakładach górniczych (stwierdzone przez tych biegłych fakty są nieprzydatne do wydania orzeczenia w sprawie, gdyż nie zostały sporządzone przez osoby posiadające wiadomości specjalne i wiedzę zawodową z zakresu bhp w górnictwie),

3. naruszenie art. 217 kpc w związku z art. 233 § 1 kpc poprzez oddalenie postanowieniem z 20 czerwca 2013r. wniosku dowodowego odnośnie przeprowadzenia dowodu z opinii biegłego, skutkiem czego uniemożliwiono stronie udowodnienie spełnienia wymogów do przyznania emerytury na podstawie art. 184 ustawy emerytalnej – z równoczesnym wnioskiem o weryfikację na podstawie art. 380 kpc tegoż postanowienia.

Przy tak sformułowanych zarzutach pełnomocnik B. M. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i przyznanie emerytury zgodnie z wnioskiem oraz zasądzenie od organu rentowego na rzecz wnioskodawcy kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, ewentualnie uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji.

W apelacji zawarty też został wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego z zakresu bhp, celem stwierdzenia czy prace odwołującego w spornych okresach na stanowisku specjalisty kapitalnych remontów oraz specjalisty przygotowywania kapitalnych remontów polegały na sprawowaniu kontroli międzyoperacyjnej, kontroli jakości produkcji i usług oraz dozoru inżyniersko – technicznego na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie A stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów, a jeżeli tak, to czy były one wykonywane stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje:

Apelacja jest nieuzasadniona i jako taka podlega oddaleniu.

Zaskarżony wyrok nie został wydany nie tylko z zarzucanym mu naruszeniem prawa materialnego, ale również ze wskazywanymi w uzasadnieniu apelacji uchybieniami sprowadzającymi się w istocie do sprzeczności ustaleń Sądu Okręgowego z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Podkreślenia wymaga, że sprzeczność istotnych dla rozstrzygnięcia ustaleń zebranego w sprawie materiału następuje w sytuacji, gdy zachodzi oceniona według zasad logiki i doświadczenia rozbieżność między materiałem zgromadzonym w sprawie, a wnioskami do których doszedł sąd, przy czym strona podnosząca taki zarzut obowiązana jest wskazać, w czym dopatruje się tej sprzeczności.

W ocenie Sądu Apelacyjnego, Sąd Okręgowy w celu wyjaśnienia istotnych w sprawie okoliczności tj. czy B. M. w spornych okresach stale i w pełnym wymiarze wykonywał pracę w szczególnych warunkach wymienioną w Wykazie A Dział IVX poz. 24 rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, przeprowadził w wystarczającym zakresie i w sposób szczegółowy postępowanie dowodowe, zaś dowody ocenił w ramach zasady swobodnej oceny dowodów wynikającej z art. 233 § 1 kpc, nie przekraczając jej granic i czyniąc ustalenia, że wnioskodawca, pomimo przedstawienia formalnego świadectwa pracy w szczególnych warunkach, w istocie pracy takiej nie świadczył stale i w pełnym wymiarze.

Spór w sprawie – jak słusznie ustala Sąd I instancji ostatecznie sprowadzony został do kwestii, czy skarżący wykazał wymagane przepisami prawa 15 lat pracy w szczególnych warunkach (przesłanka wynikająca z art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń społecznych – tekst jednolity Dz. U z 2013r. 1440).

Wnioskodawca dowodzi, że jego praca na stanowisku specjalisty kapitalnych remontów i specjalisty przygotowania kapitalnych remontów była pracą w szczególnych warunkach wymienioną w Wykazie A Dział IVX poz. 24 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r.

Twierdzeniu skarżącego przeczy cały zebrany w postępowaniu administracyjnym przed organem rentowym i przed Sądem I instancji materiał dowodowy.

Przede wszystkim podkreślenia wymaga, że stanowisk zajmowanych przez wnioskodawcę tj. specjalisty ds. kapitalnych remontów i specjalisty ds. przygotowania kapitalnych remontów nie obejmuje wykaz stanowisk pracy

wykonywanej w szczególnych warunkach stanowiący załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1883r.

Pracodawca zainteresowanego zakwalifikował ją jako pracę wymienioną w Wykazie A Dział IVX poz. 24.

Wymienione są w nim prace polegające na kontroli międzyoperacyjnej, kontroli jakości produkcji i usług oraz dozór inżyniersko – techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie, zaś stosownie do § 2 ust. 1 powołanego rozporządzenia praca taka musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym na danym stanowisku.

Jest w sprawie znamienne, że w świadectwie pracy w szczególnych warunkach nie zostały wskazane oddziały czy wydziały w których skarżący miał sprawować kontrolę międzyoperacyjną, kontrolę jakości produkcji i usług, czy też nadzór inżyniersko - techniczny, a w których jako podstawowe wykonywane były prace wymienione w wykazie. Brak ten nie został też uzupełniony w postępowaniu sądowym.

Uważna analiza słuchanych w sprawie świadków, wyjaśnień słuchanego informacyjnie zainteresowanego oraz opinii dwóch biegłych sądowych, a zwłaszcza wniosków końcowych opinii i ich uzasadnień prowadzi do jedynie uprawnionego wniosku, że B. M. w spornym okresie nie pracował stale i w pełnym wymiarze w warunkach szczególnych.

Wnioskodawca zatrudniony był w dziale inwestycji i remontów, nie podlegali mu bezpośrednio pracownicy Zakładu (...) w K. realizujący roboty w terenie, za roboty wykonywane w ramach remontu bezpośrednio odpowiadał naczelny inżynier Zakładu poprzez swoich pracowników w terenie i kierowników (tak zwany dozór niższy).

Zakres czynności wnioskodawcy był bardzo szeroki i obejmował obowiązki, które niewątpliwie możliwe były do wykonania wyłącznie w biurze, gdzie zresztą wnioskodawca miał swoje stałe miejsce pracy.

Zainteresowany pracował także w „terenie”, co wynika z zeznań świadków i wyjaśnień wnioskodawcy, ale w ocenie Sądu Apelacyjnego nie była to praca stała i w pełnym wymiarze. Takie też zgodne i stanowcze są wnioski końcowe opinii obu biegłych sądowych.

Sąd Najwyższy wielokrotnie już wskazywał, że przewidziane w art. 32 i 184 ustawy o emeryturach i rentach prawo do emerytury w obniżonym wieku jest ściśle związane z szybszą utratą zdolności do zarobkowania z uwagi na szczególne warunki lub szczególny charakter pracy, która świadczona stale i w pełnym wymiarze obowiązującym na danym stanowisku przyczynia się do szybszego obniżenia wydolności organizmu.

Wykonywanie takiej pracy w wymiarze niepełnym, a zatem krótszym dobowo lub wykonywanie jej okresowo wyklucza dopuszczalność uznania pracy za świadczoną w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze.

Wykluczając możliwość uznania pracy wnioskodawcy w spornych okresach za pracę w szczególnych warunkach – wbrew podnoszonym w apelacji zarzutom – Sąd Okręgowy nie dopuścił się uchybień w zakresie oceny dowodów.

Sąd ten bowiem uwzględnił sprzeczności zachodzące pomiędzy zeznaniami świadków i wyjaśnieniami wnioskodawcy, a dokumentacją pracowniczą, odnoszące się do wymiaru czasu pracy wykonywanego przez skarżącego w terenie. Bardzo istotne dla wyjaśnienia spornych w sprawie okoliczności było też zasięgnięcie przez Sąd Okręgowy opinii dwóch biegłych sądowych, posiadających w cenie Sądu Apelacyjnego wystarczającą wiedzę specjalistyczną.

Wobec zgodnych i jednoznacznych opinii nie zachodziła też potrzeba zasięgnięcia przez Sąd I instancji opinii kolejnego biegłego, gdyż zebrany w sprawie materiał dowodowy był wystarczający dla rozstrzygnięcia istoty sporu.

Z tej też przyczyny Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do uwzględnienia zawartego w apelacji wniosku o uzupełnienie postępowania poprzez przeprowadzenie dowodu z opinii kolejnego biegłego .

W tym stanie rzeczy i dzielając w całości ocenę okoliczności faktycznych i prawnych dokonaną przez Sąd Okręgowy, Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do uwzględnienia apelacji i dlatego orzekł jak w sentencji stosownie do art. 385 kpc.

(...)

(...)

(...)